1. Baskı

Türkiye Psikiyatri Derneği Yayınları

Askeri Psikiyatri

Kitap Yayın Yönetmeni
Onur DURMAZ

Onur DURMAZ, Doç. Dr.

Onur Durmaz, 1980 yılında Manisa'da doğdu. İlk ve ortaokul eğitimini Manisa'da tamamladıktan sonra 1994-1998 tarihleri arasında Kuleli Askeri Lisesi'nde lise eğitimini tamamladı. 1998 yılında girdiği Gülhane Askeri Tıp Fakültesi'nden 2004 yılında mezun olmuştur. Psikiyatri uzmanlık eğitimini GATA Haydarpaşa Eğitim Hastanesi'nde 2007-2012 yılları arasında tamamlamıştır. 2012-2014 yılları arasında Van Asker Hastanesi' nde psikiyatri uzmanı olarak görev yapmıştır. 2014-2016 yılları arasında Balıkesir Asker Hastanesi'nde, 2016-2017 yılları arasında Balıkesir Devlet Hastanesi'nde psikiyatri uzmanı olarak çalışmıştır. 2017 yılından itibaren S.B.Ü. Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde görevine devam etmektedir. Bilişsel Davranışçı Psikoterapi ve Cinsel Terapiler teorik ve süpervizyon eğitimlerini tamamlamıştır. 2020 yılında psikiyatri alanında doçentlik ünvanını almıştır.

© 2024 Türkiye Psikiyatri Derneği *(Tanıtım için yapılacak alıntılar dışında Türkiye Psikiyatri Derneği'nin yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.)*

ISBN: 978-625-94011-2-6

TPD Yayınları Sertifika No: 46243

1. Baskı: Şubat 2024, Ankara

Kitap Yayın Yönetmeni
Onur DURMAZ

TPD Yayıncılık Kurulu Adına
Kitap Sorumlusu
Okan TAYCAN

bayt

Yayın Hizmetleri
BAYT Bilimsel Araştırmalar Basın Yayın ve Tanıtım Ltd. Şti.,
Ziya Gökalp Cad., 30/31, 06420 Kızılay, Ankara
Tel: (0312) 431 30 62
www.bayt.com.tr

Baskı
Sözkesen Matbaacılık San. ve Tic. A. Ş.
İvedik Organize Sanayi 1518, Sk., Mat-Sit İş Merkezi
No:2/40, Yenimahalle-Ankara
Tel: 0-312 395 21 10
Matbaa Sertifika No: 49363

Askeri Psikiyatri

Kitap Yayın Yönetmeni
Onur DURMAZ

TÜRKİYE PSİKİYATRİ DERNEĞİ

İçindekiler

Yazarlar vii

Sunuş ix

Önsöz xi

1 Geçmişten Günümüze Askeri Psikiyatri 1
Onat YILMAZ

2 Askerlik Ortamının Psikolojik Etkileri ve Asker Psikolojisi 11
Onat YILMAZ

3 Olgu Örnekleri Üzerinden Bilinen Psikiyatrik Bozuklukların Askeri Personeldeki Görünümleri 19
Alparslan Asil BUDAKLI

4 Askeri Personelin Muayene İşlemleri 33
Hasan TOĞUL

5 Askeri Psikiyatri Uygulamalarında Sağlık Kurulu İşlemleri 43
Özgür MADEN

6 Kuvvetler Özelinde Muayene ve Sağlık Kurul İşlemlerinde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar 69
Alparslan Asil BUDAKLI, Onat YILMAZ, Yakup YILAN, Hasan TOĞUL

7 Askerlik Ortamında Psikiyatrik Aciller ve Müdahale 75
Onur DURMAZ

8 Silah Taşıma ve Kullanma ile İlişkili Değerlendirme 83
Hasan TOĞUL

9 Asker Kişilerde İntihar Davranışına Yaklaşım 99
Yakup YILAN

Yazarlar

Alparslan Asil BUDAKLI, Uzm. Dr
Bahçeşehir Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı, Özel Medical Park Göztepe Hastanesi, İstanbul
https://orcid.org/0000-0003-3992-2099

Onur DURMAZ, Doç. Dr.
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul
https://orcid.org/0000-0002-0876-7658

Özgür MADEN, Dr. Öğr. Üyesi
Saglik Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Uluslararası Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı
https://orcid.org/0000-0002-0430-5747

Hasan TOĞUL, Uzm. Dr.
Atatürk Devlet Hastanesi, Aydın
https://orcid.org/0009-0009-6946-5010

Yakup YILAN, Uzm. Dr.
Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir
https://orcid.org/0009-0007-3279-2136

Onat YILMAZ, Uzm. Dr.
Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul
https://orcid.org/0000-0002-0760-1074

Yazar isimleri alfabetik soyadı sırayla yer almaktadır.

Sunuş

Bir uzmanlık derneğinin en büyük zenginliği, mensupları ve alanın ihtiyaçlarını gözeten mücadele geçmişi ve bunun en önemli yapı taşı olan bilimsel ürünleri ile dolu bir kitaplığı var edebilmesidir. Türkiye Psikiyatri Derneği kitapları, bilimsel bilginin harmanlandığı, psikiyatrik uygulama sınırlarının tanımlandığı, alanında en yetkin bilim insanlarınca kaleme alınan ruh sağlığı alanında uluslararası ölçekte örnek kaynaklardır. Kitaplığımıza yeni eklenen Askeri Psikiyatri kitabı da referans bir eserdir ve böylesi bir kitabın hekimler için ulaşılabilir olması hepimiz için gurur kaynağı olmuştur.

Bu eser ile alanın ihtiyacı olan bir kitap daha okuyucusu ile kavuşacak, derneğimizin bilim emekçisi mensuplarınca üretilen her ürün gibi bu kitap da bilimsel zenginliğimizi daha da perçinleyecektir.

Bu kıymetli eserin hazırlanmasında emeği geçen bilim, dayanışma ve etik adına bilgilerini bizlerle buluşturan meslektaşlarım olan yazarlara, editörlere ve derneğimizin yayıncılık kuruluna Merkez Yönetim Kurulumuz adına şükranlarımı sunuyor, bu kitabı tutan ellere, tüm bilim sevdalılarına yeni bilgilerin kapısını açacak keyifli okumalar diliyorum.

Ejder Akgün YILDIRIM
Türkiye Psikiyatri Derneği Başkanı

Önsöz

Değerli meslektaşlarım,

Nesiller boyu devletlerin askeri sağlık uygulamaları içerisinde, askerlik psikolojisi ve asker kişilerde görülen ruhsal bozuklukların tedavisi önemli yer tutmuştur. Silah altında görev yapan kişilerin ruhsal durumları, hem ciddi sorumluluk gerektiren askerlik mesleğinin icrası hem de birlik içerisindeki uyumun idamesi için kritik öneme sahiptir. Diğer yandan askerlik mesleği, ruhsal travmaların ve zorlanmanın oldukça sık gözlendiği bir meslek grubudur. Bu noktada ruh sağlığı uzmanları tarafından verilen kararlar hem kişiyi hem birlik işleyişini etkileyecek düzeyde önemli olabilmektedir.

Ülkemizde askeri hastanelerin 2016 yılında kapatılması neticesi askeri sağlık sisteminin önemli bir bölümü sivil sağlık sunucularına devredilmiştir. Asker kişilerin psikiyatrik değerlendirmeleri sağlık kurulu kararları da dahil olmak üzere sivil hastanelerin psikiyatri hekimleri tarafından yapılmaktadır. Türkiye Psikiyatri Derneği Yayıncılık Kurulu tarafından toplanan, ülkemizde çalışan psikiyatri hekimlerinin kaynak talepleri doğrultusunda, askeri personelin psikiyatrik tedavi ve değerlendirmelerinin yerine getirilmesinde yaşanan zorluklar bu kitabın ortaya çıkmasında en önemli faktör olmuştur. Her ne kadar askeri sağlık uygulamaları ile ilgili yönetmelik ve yönergeler ulaşılabilir şekilde mevcut ise de, psikiyatri alanında sahada karşılaşılan ve devamlılık gösteren zorluklar böyle bir kaynağın varlığını gerekli hale getirmiştir. Bu kitap, askeri sağlık sisteminde psikiyatri uzmanlık eğitimini almış ve psikiyatri uzmanı olarak görev yapmış hekimler tarafından kaleme alınmıştır. Kitabın oluşturulmasındaki hedef, teorik bilginin ötesinde, askeri psikiyatri uygulamalarında karşılaşılabilen karmaşık hususların klinik pratik ve deneyimler doğrultusunda olabildiğince sade ve çözüm odaklı şekilde ele alınması olmuştur. Bu sayede ülkemizin her köşesinde psikiyatri hekimi olarak görev yapan meslektaşlarımızın yaşadıkları zorlukları bir başucu kitabı ile azaltmayı ve mesleki deneyimlerine katkıda bulunmayı amaçlamış bulunuyoruz.

Başta bölüm yazarları olmak üzere emeği geçen herkese teşekkür eder, eserin meslektaşlarımız için faydalı bir kaynak olmasını dilerim.

Onur DURMAZ
Kitap Yayın Yönetmeni

Nesiller boyu devletlerin askeri sağlık uygulamaları içerisinde, askerlik psikolojisi ve asker kişilerde görülen ruhsal bozuklukların tedavisi önemli yer tutmuştur. Silah altında görev yapan kişilerin ruhsal durumları, hem ciddi sorumluluk gerektiren askerlik mesleğinin icrası hem de birlik içerisindeki uyumun idamesi için kritik öneme sahiptir. Diğer yandan askerlik mesleği, ruhsal travmaların ve zorlanmanın oldukça sık gözlendiği bir meslek grubudur. Bu noktada ruh sağlığı uzmanları tarafından verilen kararlar hem kişiyi hem birlik işleyişini etkileyecek düzeyde önemli olabilmektedir.

...

Bu kitap, askeri sağlık sisteminde psikiyatri uzmanlık eğitimini almış ve psikiyatri uzmanı olarak görev yapmış hekimler tarafından kaleme alınmıştır. Kitabın oluşturulmasındaki hedef, teorik bilginin ötesinde, askeri psikiyatri uygulamalarında karşılaşılabilen karmaşık hususların klinik pratik ve deneyimler doğrultusunda olabildiğince sade ve çözüm odaklı şekilde ele alınması olmuştur. Bu sayede ülkemizin her köşesinde psikiyatri hekimi olarak görev yapan meslektaşlarımızın yaşadıkları zorlukları bir başucu kitabı ile azaltmayı ve mesleki deneyimlerine katkıda bulunmayı amaçlamış bulunuyoruz.

Onur DURMAZ

Onur Durmaz, 1980 yılında Manisa'da doğdu. İlk ve ortaokul eğitimini Manisa'da tamamladıktan sonra 1994-1998 tarihleri arasında Kuleli Askeri Lisesi'nde lise eğitimini tamamladı. 1998 yılında girdiği Gülhane Askeri Tıp Fakültesi'nden 2004 yılında mezun olmuştur. Psikiyatri uzmanlık eğitimini GATA Haydarpaşa Eğitim Hastanesi'nde 2007-2012 yılları arasında tamamlamıştır. 2012-2014 yılları arasında Van Asker Hastanesi' nde psikiyatri uzmanı olarak görev yapmıştır. 2014-2016 yılları arasında Balıkesir Asker Hastanesi'nde, 2016-2017 yılları arasında Balıkesir Devlet Hastanesi'nde psikiyatri uzmanı olarak çalışmıştır. 2017 yılından itibaren S.B.Ü. Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde görevine devam etmektedir. Bilişsel Davranışçı Psikoterapi ve Cinsel Terapiler teorik ve süpervizyon eğitimlerini tamamlamıştır. 2020 yılında psikiyatri alanında doçentlik ünvanını almıştır.

ISBN 978-625-94011-2-6